

Home > Onderwerpen > Mengen en immobiliseren

Ontwerp Circulair Materialenplan

Mengen en immobiliseren

Inspraak

Dit document is een onderdeel van het Ontwerp Circulair Materialenplan (ontwerp-CMP) voor de inspraakprocedure. Eenieder krijgt de gelegenheid om in deze periode verbeterpunten of suggesties aan te dragen voordat het CMP definitief wordt vastgesteld.

De Wet milieubeheer bepaalt dat voor het vaststellen van het CMP een procedure van inspraak moet worden gevolgd. Dit geldt niet voor alle onderdelen voor het CMP, maar wel voor de onderdelen die doorwerken in de besluiten van bevoegde gezagen. In het CMP staan deze teksten onder de kop 'Toetsingskaders'.

Zienswijzen op de toetsingskaders worden van een formele reactie voorzien in een reactienota. Daarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in het definitieve CMP, of worden argumenten gegeven voor waarom zienswijzen niet tot aanpassing hebben geleid. Zienswijzen op de toelichtende onderdelen worden wel bekeken op mogelijkheden om het CMP te verbeteren, maar worden niet van een formele reactie voorzien in de reactienota.

Een zienswijze indienen kan via het formulier op Platform Participatie (zie de link op circulairmaterialenplan.nl). Vermeld bij uw reactie de titel van het onderdeel van het CMP waar u op reageert, plus het paginanummer of paragraafnummer.

Pdf's ontwerp-CMP worden website

De definitieve tekst van het CMP wordt een website. Deze pdf's van het ontwerp-CMP geven een indruk van de opmaak van de toekomstige website, maar bevatten nog niet de bijbehorende functionaliteiten. Enkele tips voor het lezen van de pdf's:

- In deze pdf kunt u in de browser of de pdf-reader linksboven of rechtsboven een inhoudsgave uitklappen, genaamd 'inhoud' of 'bladwijzers'.
- Onderstippelde woorden in de tekst zijn begrippen waarvoor op de website in een uitklapkader de betekenis wordt gegeven. Zie in het ontwerp-CMP de begrippenlijst onder het deel 'Instrumenten'.
- De [[Interne links](#)] in het CMP worden in het ontwerp-CMP nog in blauw met rechte haken weergegeven, maar deze verwijzingen werken nog niet. De links worden op de website van het definitieve CMP werkend gemaakt.

Dit document is opgemaakt voor digitoegankelijkheid. Kunt u de tekst of afbeeldingen niet lezen? Neem dan contact op via 088-7977102 of het [contactformulier](#) van de helpdesk.

Status: Ontwerp Circulair Materialenplan voor inspraak

Afzender: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: januari 2025

Website: circulairmaterialenplan.nl

[Home](#) > [Onderwerpen](#) > [Mengen en immobiliseren](#)

Mengen en immobiliseren

Afval kan primaire grondstoffen vervangen. Daarvoor is het wel belangrijk dat het zo zuiver mogelijk blijft en de risico's voor milieu en volksgezondheid verwaarloosbaar zijn. Door te zorgen dat afval alleen wordt gemengd met ander afval of andere materialen als dat verantwoord is, dragen we bij aan de transitie naar een circulaire economie.

Het mengen van afval kan overal in de keten gedaan worden. Dit kan bij het ontstaan van het afval, bij het verzamelen en opslaan en bij het verwerken tot nieuwe producten. Voor hoogwaardige en veilige verwerking is het niet altijd gewenst om dit te doen. Met een beslisboom wordt toegelicht wanneer volgens de wetgeving voor het mengen een vergunning vereist is. In de toetsingskaders van het CMP staat wanneer die vergunning verleend kan worden.

Voor bedrijven die afval gebruiken als vulstof of toeslagmateriaal voor het maken van bouwmaterialen is dit apart uitgewerkt. Makers van zulke bouwstoffen gebruiken afval van afvalverwerkers of van productieprocessen om primaire grondstoffen te vervangen. Maar het kan ook gaan om immobilisatie, waarbij het afval met een bindmiddel gemengd wordt om verontreinigingen te binden en de afvalstof als geheel om te zetten in een vormgegeven bouwstof. In de toetsingskaders in het CMP is aangegeven wanneer hiervoor vergunning gegeven kan worden.

[Mengen van afvalstoffen](#)

[Immobilisaat, vulstof of toeslagmateriaal](#)

Home > Onderwerpen > Mengen en immobiliseren > Mengen van afvalstoffen

Mengen van afvalstoffen

Het mengen van afvalstoffen is in de [Omgevingswet](#) aangewezen als een milieubelastende activiteit die in veel gevallen vergunningplichtig is. Dit hoofdstuk geeft aan wanneer sprake is van mengen en wanneer het bevoegd gezag hiervoor een vergunning kan verlenen. Daarbij kan sprake zijn van het mengen van afvalstoffen onderling of van het mengen van afvalstoffen met andere stoffen of materialen. Mengen kan op elk moment in de keten gebeuren, bijvoorbeeld bij het inzetten van een afvalstof ter vervanging van grondstof voor het maken van producten, bij het gemengd opslaan van afvalstoffen of bij het verwerken zelf.

1. Doelgroep

Dit hoofdstuk is bedoeld voor bedrijven, gemeenten en provincies (namens deze de Omgevingsdiensten) en het Rijk (Inspectie Leefomgeving en Transport – ILT). Bij veel bedrijfsactiviteiten met afvalstoffen speelt 'mengen' een rol en hiervoor kan een vergunning vereist zijn. Dit mengen begint al vanaf het ontstaan van het afval. Verschillende afvalstoffen die vrijkomen bij een bedrijf worden soms in eenzelfde container gedaan. Bedrijven die afvalstoffen ontvangen, voegen deze samen in een grotere opslagvoorziening (soms is dat mengen). De verwerker mengt afvalstoffen om ze bijvoorbeeld in eenzelfde installatie te verwerken. Of hij zet afvalstoffen in een productieproces in en mengt daarbij de afvalstoffen met niet-afvalstoffen om een product te maken.

Elke samenvoeging van afvalstoffen kan mengen zijn. Dit is afhankelijk van de aard, eigenschappen en samenstelling van de samen te voegen afvalstoffen. Bedrijven en bevoegde gezagen lezen in dit hoofdstuk:

- wanneer sprake is van mengen;
- of voor het mengen een vergunning nodig is;
- wat de wetgeving zegt over het mengen;
- welke afwegingen het bevoegd gezag moet maken om te beoordelen of een bedrijf een vergunning voor het mengen kan krijgen.

Voor alle bedrijven gelden regels voor gescheiden houden en mengen

Dat het samenvoegen van afvalstoffen een vorm van 'mengen' kan zijn en dat daarvoor een vergunning nodig kan zijn, geldt niet alleen voor afvalverwerkende bedrijven. Het geldt ook voor bedrijven waar afval ontstaat. In de basis ontstaan bij elk bedrijf afvalstoffen: zowel bij een bakker, een winkel, op een kantoor, bij een transportbedrijf als bij een grote industriële productielocatie. Voor al deze bedrijven gelden regels voor het gescheiden houden van hun afvalstoffen. Het [[hoofdstuk gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval](#)] gaat in op de algemene regels die gelden voor het gescheiden houden van afvalstoffen door alle bedrijven. Wil iemand die zich ontdoet van afval dit afval toch mengen én voor het mengen is een vergunning nodig, dan staat in de [[toetsingskaders voor mengen](#)] van dit hoofdstuk een toetsingskader dat aangeeft wanneer het bevoegd gezag voor het mengen een vergunning kan verlenen.

2. Belang voor circulaire economie

In een circulaire economie (CE) worden zo veel mogelijk materialen zo hoogwaardig mogelijk gebruikt op een veilig wijze voor mens en milieu. Steeds meer afvalstoffen vinden hun weg naar nuttige toepassing (bijvoorbeeld via recycling) en zijn dus een grondstof voor nieuwe materialen

en producten. Het is daarom belangrijk om de diverse materialenstromen kwalitatief zo zuiver mogelijk te houden om hoogwaardige secundaire grondstoffen te verkrijgen. Bovendien worden deze afvalstoffen vaak gemengd met primair materiaal tot een nieuw product dat op de markt wordt gebracht. Vanuit de CE-gedachte is dat zeer gewenst, want zo hoeven minder nieuwe grondstoffen te worden gewonnen.

Het mengen van afvalstoffen moet echter wel verantwoord zijn. In afvalstoffen kunnen gevaarlijke stoffen en andere verontreinigingen voorkomen. Zo kan mengen zorgen voor ongewenste verspreiding van verontreinigingen via secundaire materialen die ingezet worden bij het maken van nieuwe producten. Die zijn vervolgens minder, of helemaal niet meer geschikt voor een volgende nuttige toepassing.

Informatiekader - Een paar voorbeelden

- Als een bedrijf gips of cellenbeton mengt met steenachtig materiaal, zoals beton of baksteen, dan kan dit mengsel bijvoorbeeld niet meer worden toegepast als menggranulaat, omdat het niet meer de gewenste sterkte heeft voor het toepassen als funderingsmateriaal onder wegen.
- Als met zouten behandeld hout gezamenlijk wordt versnipperd (en dus gemengd) met schoon hout, dan moet het mengsel worden verbrand en kan het schoon hout in het mengsel niet meer gerecycled worden in de spaanplaatindustrie. Het versnipperde hout voldoet door het mengen niet meer aan de vereiste specificaties.
- Als een afvalstof waarin bepaalde verontreinigingen zitten wordt gemengd met schoon afval, wordt de heel partij verontreinigd. Daardoor zijn hoogwaardige toepassingen waarin geen verontreinigingen mogen voorkomen niet meer haalbaar.

Daarom bevat dit hoofdstuk een overzicht van [[beleid en wetgeving – paragraaf 3](#)] voor het mengen van afvalstoffen en [[toetsingskaders voor mengen – paragraaf 4](#)] voor het beoordelen van mengen bij vergunningverlening. Dit gaat over het mengen van afvalstoffen in het algemeen, mengen van gevaarlijke afvalstoffen, mengen van afvalstoffen met specifieke verontreinigingen en mengen bij de productie van bouwstoffen of meststoffen. Het CMP geeft aan wanneer het mengen van afvalstoffen wel of niet is toegestaan in de wetgeving of kan worden toegestaan in een vergunning.

3. Beleid en wetgeving

De vorige paragraaf stipte het belang aan om bij het mengen van afvalstoffen een goede afweging te maken of het mengen de hoogwaardige verwerking van afvalstoffen niet frustrleert. Ook mag mengen niet leiden tot ongewenste verspreiding van gevaarlijke stoffen. Dit onderwerp is niet nieuw. Diverse wetten en besluiten kennen reeds regels over het wel of niet mogen 'mengen' van afvalstoffen of onder welke voorwaarden mengen verantwoord is. Onderstaande paragrafen geven een overzicht van al die wettelijke bepalingen.

Als de wetgeving aangeeft dat voor mengen een vergunning nodig is, dan biedt het CMP daarvoor de [[toetsingskaders voor mengen](#)]. Waar nodig wordt dit in onderstaande paragrafen aangegeven. De volgende onderwerpen, wetten en besluiten komen daarbij aan bod:

- Belangrijke begrippen (mengen, bedrijfsafval, gevaarlijk afval, ZZS) ([[paragraaf 3.1](#)]);
- de Kaderrichtlijn afvalstoffen ([[paragraaf 3.2](#)]);
- de Omgevingswet en onderliggende besluiten: van belang voor mengen van bedrijfsafval en gevaarlijk afval en het mengen van afvalstoffen tot bouwstoffen ([[paragraaf 3.3](#)]);
- het mengen van afvalstoffen binnen de meststoffenwetgeving ([[paragraaf 3.4](#)]);
- het Besluit inzamelen afvalstoffen en mengen ([[paragraaf 3.5](#)]);
- het mengen van te storten afvalstoffen ([[paragraaf 3.6](#)]);
- het mengen van POP-houdende afvalstoffen ([[paragraaf 3.7](#)]);
- REACH en mengen ([[paragraaf 3.8](#)]);
- de inhoud van de vergunningaanvraag ([[paragraaf 3.9](#)]).

3.1 Belangrijke begrippen

De volgende begrippen zijn van belang voor een juiste interpretatie van zowel de wetgeving als de inhoud van dit hoofdstuk: mengen, bedrijfsafvalstoffen, gevaarlijke afvalstoffen en zeer zorgwekkende stoffen. Behalve 'mengen' zijn deze begrippen in de wetgeving gedefinieerd.

3.1.1 Het begrip 'mengen'

Eerst over het begrip 'mengen' zelf. Ondanks dat voor 'mengen' regels gelden, bevat de wet geen definitie van dit begrip. Niet in de Omgevingswet, niet in de Wet milieubeheer en ook niet in de meststoffenwetgeving. Toch gebruiken die kaders het begrip wel en gelden er in bepaalde gevallen algemene regels voor 'mengen' of is een vergunning nodig voor deze activiteit.

De toelichting bij artikel 39 van het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal) geeft wel richting aan wat mengen inhoudt. In deze toelichting staat het volgende over mengen:

Bij het mengen van afvalstoffen kan gedacht worden aan:

- het samenvoegen van afvalstoffen die behoren tot verschillende categorieën afvalstoffen; of
- het samenvoegen van afvalstoffen met andere stoffen die geen afvalstoffen zijn.

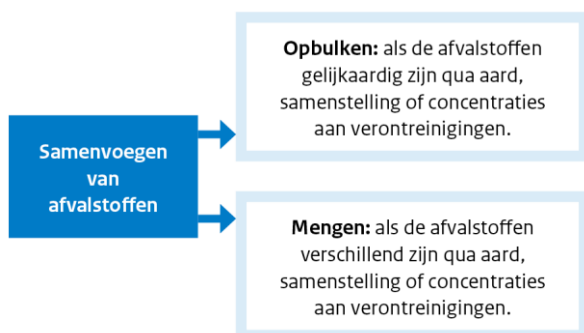
Onder mengen valt ook het samenvoegen van afvalstoffen die behoren tot dezelfde categorie van afvalstoffen, maar verschillend zijn van aard, samenstelling of concentratie.

Een juiste afbakening of uitleg van 'mengen' is cruciaal om te weten welke regels in welke situatie gelden. Omdat een wettelijke definitie ontbreekt, geeft het CMP invulling aan het begrip 'mengen'. Bedrijven en bevoegde gezagen beoordelen aan de hand van het toetsingskader [[paragraaf 4.1 'definitie van mengen'](#)] of in een specifieke situatie sprake is van 'mengen'.

Samenvoegen: mengen of opbulken?

De [Omgevingswet](#) gebruikt naast mengen ook de begrippen 'samenvoegen' en 'opbulken'. Bij samenvoegen kan het gaan over mengen, maar ook over opbulken. Bij opbulken worden afvalstoffen die vergelijkbaar zijn qua aard, samenstelling en concentraties aan verontreinigingen samengevoegd. Meer uitleg bij het begrip 'opbulken' staat in de [[Leidraad vergunningverlening afvalverwerking](#)].

Figuur 1 - Mengen of opbulken (illustratie bij de tekst)

Informatiekader - Voorbeelden van opbulken en van mengen

Voorbeelden van opbulken:

- het samenvoegen van de inhoud van de containers 'metalen' van verschillende milieustraten;
- het samenvoegen van qua aard en samenstelling vergelijkbare productieresiduen van een zelfde industrieel proces;
- het samenvoegen van bioafval/swill van de kantines van verschillende kantoorgebouwen;

Voorbeelden van mengen binnen één afvalcategorie

- het samenvoegen van spaanplaat met geveerd B-hout (afvalcategorie 19)
- het samenvoegen van PAK-arm betonpuin met metselwerkpuin (afvalcategorie 55)

- het samenvoegen van lege, niet-gereinigde verpakkingen van verf met lege, niet-gereinigde verpakkingen van lijm (afvalcategorie 33)

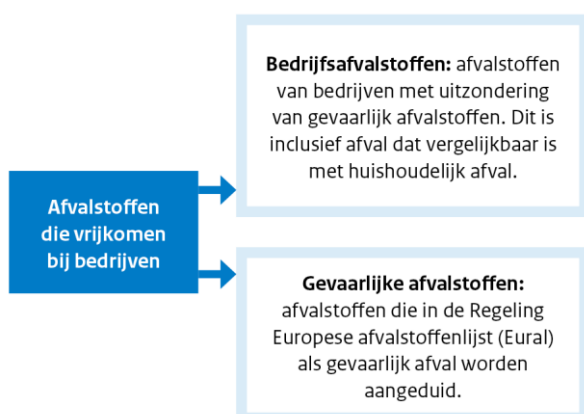
Voorbeelden van mengen van verschillende afvalcategorieën

- het samenvoegen van A-hout uit de bouw met houten steunpallets (afvalcategorie 19 en 20)
- het samenvoegen van grof groenafval met A-hout (afvalcategorie 19 en 12)

3.1.2 De begrippen 'bedrijfsafvalstoffen' en 'gevaarlijke afvalstoffen'

Het begrip 'bedrijfsafvalstof' wordt gebruikt voor afvalstoffen die bij bedrijven ontstaan maar geen gevaarlijke afvalstof zijn. Gevaarlijke afvalstoffen zijn afvalstoffen die volgens de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) (Eural) als gevaarlijk afval worden aangeduid. Afvalstoffen die vrijkomen bij bedrijven zijn dus of bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen.

Figuur 2 - Afval van bedrijven

Ten tweede is bijlage II van het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal) van belang. Deze bijlage bevat een lijst met categorieën afvalstoffen (afvalcategorieën). Bij elke afvalcategorie is aangegeven of het om gevaarlijk afval gaat of om niet-gevaarlijk afval (dus bedrijfsafvalstoffen). Als twee categorieën in de bijlage staan met eenzelfde nummer (bijvoorbeeld 37A en 37B) dan is de ene categorie voor gevaarlijke afvalstoffen en de andere voor niet-gevaarlijke afvalstoffen (bedrijfsafvalstoffen). De regels rond mengen zijn vaak verbonden aan deze categorieën van afvalstoffen.

Voor een juist begrip van welke regels in welke situatie gelden is het dus van belang om vast te stellen of het gaat om gevaarlijke afvalstoffen of om bedrijfsafvalstoffen. Voor meer informatie over de begrippen 'bedrijfsafvalstoffen' en 'gevaarlijke afvalstoffen' zie de [[Leidraad vergunningverlening afvalverwerking](#)] en/of de [[Factsheet gevaarlijk afval](#)].

Definities van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

Bedrijfsafval: *afvalstoffen, niet zijnde huishoudelijke afvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen* (artikel 1.1 lid 1 [Wet milieubeheer](#)).

Bedrijfsafval ontstaat bij alle bedrijven. Het betreft zowel het afval van kantoren en kantines als het afval dat ontstaat bij specifieke bedrijfsactiviteiten. Ook industriële en procesafhankelijke afvalstoffen die geen gevaarlijk afval zijn, vallen onder de definitie van bedrijfsafval.

Gevaarlijke afvalstoffen: *Afvalstoffen die één of meer van de in bijlage III bij de Kaderrichtlijn afvalstoffen genoemde gevaarlijke eigenschappen bezitten* (artikel 1.1 lid 1 Wet milieubeheer).

Deze abstracte definitie komt uit de Wet milieubeheer. In Nederland is deze opgenomen in de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) en '[Regeling Europese afvalstoffenlijst](#)'. De laatste bevat een lijst met afvalstoffen waarin alle gevaarlijke afvalstoffen met een * zijn gemarkeerd. Afval is alleen gevaarlijk afval als dit onder een * code valt in de Eural.

Zeer zorgwekkende stoffen en gevaarlijk afval

Afvalstoffen zijn pas gevaarlijk afval als deze volgens de Eural gevaarlijke afvalstoffen zijn. Om dit te bepalen moet de [Handreiking Eural](#) worden geraadpleegd. Of afval met zeer zorgwekkende

stoffen (ZZS) gevaarlijk afval is wordt met name bepaald door de aard van de ZZS en/of de concentratie waarin de ZZS aanwezig is in de afvalstof.

In onderstaande info-kaders is meer toelichting opgenomen over wat ZZS zijn en wanneer afvalstoffen met ZZS gevaarlijk afval zijn.

Definitie van zeer zorgwekkende stoffen in de wetgeving

Artikel 5.22a van het [Bal](#) bevat de definitie van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) in relatie tot de Omgevingswet. Een hulpmiddel bij de identificatie van ZZS is de door het RIVM onderhouden [database en lijst van ZZS](#).

Weergave artikel 5.22a Bal (zeer zorgwekkende stof):

1. Een zeer zorgwekkende stof is een stof die voldoet aan een of meer van de criteria of voorwaarden, bedoeld in artikel 57 van de [REACH-verordening](#).
2. Een stof is in ieder geval een zeer zorgwekkende stof als die:
 - a. voorkomt:
 - 1°. in bijlage VI bij de [CLP-verordening](#) en in die bijlage is ingedeeld als carcinogeen, mutageen of reprotoxisch, categorie 1a of 1b;
 - 2°. op de kandidatenlijst, bedoeld in artikel 59 van de REACH-verordening;
 - 3°. in bijlage XVII bij de REACH-verordening ten aanzien van chemische stoffen waarvoor een restrictie geldt vanwege het voldoen aan de criteria van artikel 57 van die verordening;
 - 4°. in bijlage I, II of III bij de [verordening persistente organische verontreinigende stoffen](#);
 - 5°. op de lijst van stoffen voor prioritaire actie die is vastgesteld op grond van artikel 6 van het Ospan-verdrag; of
 - 6°. in bijlage X bij de [kaderrichtlijn water](#), voor zover een stof in die bijlage is aangewezen als prioritaire gevaarlijke stof; of
 - b. voldoet aan de vastgestelde wetenschappelijke criteria voor het bepalen van hormoonontregelende eigenschappen, bedoeld in:
 - 1°. artikel 5, derde lid, van de [Verordening \(EU\) nr. 528/2012](#) betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden; of
 - 2°. bijlage II, paragraaf 3.6.5, bij de [Verordening \(EG\) 1107/2009](#) betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen.

Voor het overzicht van alle wetgeving en beleid rond ZZS in relatie tot afvalverwerking zie het [\[hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen\]](#) van het CMP.

Wanneer een afvalstof met POP's gevaarlijk afval is

Stoffen die gereguleerd worden in de [POP-verordening](#) noemen we POP's (persistente organische verontreinigingen). De afvalstoffenlijst van de Eural deelt een afvalstof met POP's in als een gevaarlijke afvalstof als het gaat om afval dat polychloordibenzo-p-dioxinen en polychloordibenzofuranen (pcdd's en pcdf's), DDT (1,1,1-trichloor2,2-bis(4-chloorfenyl)ethaan), chloordaan, hexachloorcyclohexanen (inclusief lindaan), dieldrin, endrin, heptachloor, hexachloorbenzeen, chloordecon, aldrin, pentachloorbenzeen, mirex, toxafeen hexabroombifenyl en/of pcb bevat, in concentraties die hoger zijn dan de concentratiegrenswaarden van bijlage IV bij de POP-verordening.

Wanneer een afvalstof met carcinogene, mutagene of reprotoxische stoffen die ZZS zijn gevaarlijk afval is

Een afvalstof met deze stoffen is gevaarlijk afval als:

- het carcinogene of mutagene stoffen bevat van gevaarsklasse 1A of 1B ([CLP-verordening](#)) in een in een concentratie groter of gelijk aan 0,1% (m/m) of
- het reprotoxische stoffen bevat van gevaarsklasse 1A of 1B (CLP-verordening) in een concentratie groter of gelijk aan 0,3% (m/m).

Wanneer een afvalstof met PBT, vPvB of stoffen van 'gelijkwaardige zorg' gevaarlijk afval is of gevaarlijke eigenschappen heeft

PBT, vPvB of stoffen van 'gelijkwaardige zorg' zijn in artikel 57 sub d, e en f van [REACH](#) aangewezen als zeer zorgwekkende stoffen zie verder [[paragraaf 3.1 'Wetgeving bepaalt wat 'zeer zorgwekkende stoffen' zijn'](#)] van het hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen'. Deze stoffen kunnen de volgende eigenschappen hebben:

1. PBT: stoffen die persistent (niet of nauwelijks afbreekbaar in het milieu), bioaccumulerend (ophoping van de stof in organismen) én toxisch (giftig voor mens en/of ecosysteem) zijn;
2. zPzB: zeer persistente én zeer bioaccumulerende stoffen;
3. PMT: persistente, mobiele (goed oplosbaar in water en daardoor gemakkelijke verspreiding door het milieu) én toxische stoffen;
4. zPzM: stoffen die zeer persistent én zeer mobiel zijn;
5. ED: hormoonontregelende stoffen voor de mens (ED-HH) of voor organismen in het milieu (ED-ENV);
6. soortgelijke stoffen die even zorgwekkend zijn als de stoffen die in artikel 57 Reach onder a tot en met e zijn vermeld.

Dit zijn deels persistente organische stoffen (POP's) waar de POP-verordening regels voor stelt.

De [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) (ook wel Eural) bepaalt wanneer een afvalstof een gevaarlijke afvalstof is. Sommige afvalstoffen zijn per definitie ingedeeld als gevaarlijke of niet gevaarlijke afvalstof. Andere afvalstoffen zijn complementair, wat betekent dat daaraan gevaarlijke en niet-gevaarlijke afvalcodes kunnen worden toegekend.

Voor afvalstoffen met POP's of andere PBT, vPvB of stoffen van soortgelijke zorg geldt het volgende op grond van de Eural.

- I. De [afvalstoffenlijst van de Eural](#) deelt een afvalstof met POP's in als een gevaarlijke afvalstof als het gaat om afval dat polychloordibenzo-p-dioxinen en polychloordibenzofuranen (pcdd's en pcdf's), DDT (1,1,1-trichloor-2,2-bis(4-chloorfenyl)ethaan), chloordaan, hexachloorcyclohexanen (inclusief lindaan), dieldrin, endrin, heptachloor, hexachloorbenzeen, chloordecon, aldrin, pentachloorbenzeen, mirex, toxafeen hexabroombifenyyl en/of pcb bevat in concentraties die hoger zijn dan de concentratiegrenswaarden van bijlage IV bij de POP-verordening. De genoemde stoffen zijn PBT of vPvB stoffen.
- II. Voor afval met overige PBT, vPvB of stoffen van soortgelijke zorg moet op grond van de Eural worden nagegaan of deze afvalstoffen per definitie zijn ingedeeld als gevaarlijke afvalstof of dat ze complementair zijn.
- III. Het indelen van complementaire afvalstoffen is alleen mogelijk als bijlage III van de [Kra](#) grenswaarden bevat voor de gevaarsaanduidingen die in de afvalstoffen voorkomen. De gevaarsaanduidingen staan in bijlage I van de [CLP-verordening](#).
 - i. Bijlage I van de CLP-verordening vermeldt voor de gevaarsaanduidingen van PBT, vPvB of stoffen van soortgelijke zorg in een mengsel, met uitzondering van ED-klasse 2 en soortgelijke stoffen, een grenswaarde van 0,1% (m/m).
 - ii. Voor stoffen met ED-klasse 2 geldt een grenswaarde van 1% (m/m).

Of sprake is van een gevaarlijke afvalstof wordt niet bepaald aan de hand van de CLP-verordening, maar aan de hand van de Eural. Voor de meeste afvalstoffen met uitsluitend de hierboven onder a t/m f opgesomde eigenschappen betekent dit dat zij geen gevaarlijk afval zijn. De reden is dat de gevaarsaanduidingen voor deze ZZS (nog) niet in bijlage III van de Kra staan.

3.2 Mengen in de Kaderrichtlijn afvalstoffen

Wat staat er over mengen in de Kaderrichtlijn afvalstoffen? In de [Richtlijn nr. 2008/98/EG](#) (Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra)) staat dat met het mengen van gevaarlijke afvalstoffen weloverwogen moet worden omgegaan en dat dit niet kan zonder een omgevingsvergunning (artikel 18 Kra). Ook verdunnen, bijvoorbeeld door het mengen met cement of water, noemt de Kra expliciet als een vorm van mengen die zonder vergunning niet is toegestaan. Mengen mag volgens hetzelfde artikel 18 ook niet leiden tot 'het vergroten van de negatieve effecten voor de menselijke gezondheid en het milieu' en moet een handeling zijn in overeenstemming met best beschikbare technieken.

Lidstaten moeten bovendien maatregelen treffen om gevaarlijke stoffen te verwijderen uit afval om nuttige toepassing (in welke vorm dan ook) te faciliteren of te verbeteren (artikel 10 lid 5 Kra). Het bewust toevoegen van gevaarlijke stoffen (door mengen) aan een andere afvalstof past

niet bij dit uitgangspunt, tenzij de gevaarlijke stof een nuttige functie heeft in het mengsel of geen nadelige gevolgen heeft voor de nuttige toepassing van het materiaal.

De bepalingen van de Kra over mengen en gevaarlijk afval zijn onder andere geïmplementeerd in de vergunningplicht op grond van artikel 3.196 van het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal). Het gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen komt ook tot uiting in de afvalcategorieën van bijlage II van het Bal waarin aparte categorieën voor gevaarlijke afvalstoffen staan.

3.3 Mengen in de Omgevingswet

De [Omgevingswet](#) (Ow) kent diverse regels over mengen van afvalstoffen. De Ow bepaalt in welke gevallen 'mengen' een [milieubelastende activiteit](#) (mba) is en wanneer een omgevingsvergunning vereist is voor deze activiteit. Een toelichting op de regels rond mengen uit de Ow staat in de volgende subparagrafen.

3.3.1 Mengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen

Mengen is een milieubelastende activiteit

Het Bal wijst twee [milieubelastende activiteiten](#) (mba) aan die betrekking hebben op het mengen van bedrijfsafvalstoffen en/of gevaarlijke afvalstoffen.

- I. De belangrijkste mba is het 'verwerken van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen' [paragraaf 3.5.11 van het Bal](#). Het mengen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen valt in beginsel onder deze milieubelastende activiteit. De artikelen 3.195 en 3.196 vermelden wanneer voor het mengen van afvalstoffen een vergunning is vereist. Deze mba is echter niet in alle gevallen van toepassing op het mengen van afvalstoffen.
- II. Paragraaf 3.5.11 van het Bal bevat in artikel 3.184, vierde lid, namelijk een uitzondering voor het mengen van bedrijfsafval of gevaarlijk afval voorafgaand aan inzameling of afgifte door een bedrijf dat geen andere activiteiten met het afval uitvoert dan mengen, opbulken, opslaan, scheiden, herverpakken of verdichten. Op dit mengen is de mba van [paragraaf 3.2.13 van het Bal](#) van toepassing. Dat is de mba 'opslaan, mengen, scheiden en verdichten van bedrijfsafval of gevaarlijk afval voorafgaand aan inzameling of afgifte'. Artikel 3.40 van het Bal vermeldt wanneer in deze situatie voor het mengen van afvalstoffen een vergunning is vereist.

Deze twee mba's bevatten ook nog andere uitzonderingen die van belang kunnen zijn bij het bepalen van de vergunningplicht voor het mengen van afvalstoffen. Een voorbeeld is het mengen van bouwafval en sloopafval, voor zover het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) van toepassing is. Bedrijven moeten dit afval conform [paragraaf 7 van het Bbl](#) gescheiden houden. Een tweede voorbeeld is het samenvoegen van grond of baggerspecie. Dergelijke specifieke situaties zijn niet uitputtend meegenomen in dit hoofdstuk. Hiervoor moet de wetgeving zelf worden geraadpleegd, zoals [paragraaf 3.2.24 Bal](#) en de afvalplannen voor grond en baggerspecie.

Het mengen tijdens het verwerken van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen

Het mengen van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen is op grond van [paragraaf 3.5.11 van het Bal](#) in de volgende situaties vergunningplichtig:

- Als de [opslag](#) van bepaalde afvalstoffen vergunningplichtig is dan geldt ook een vergunningplicht voor het mengen van die afvalstoffen *binnen één afvalcategorie*.
- Het mengen binnen één afvalcategorie is altijd vergunningplichtig, als het gaat om het mengen van *bedrijfsafvalstoffen* binnen afvalcategorie 10 (procesafhankelijk industrieel afval) of 111 (afval dat gestort mag worden) en het mengen van *gevaarlijke afvalstoffen* binnen afvalcategorie 11 (procesafhankelijk industrieel afval) of 110 (afval dat gestort mag worden).
- Afvalcategorieën met hetzelfde nummer, maar voorzien van aanduiding A en B, worden beschouwd als twee verschillende afvalcategorieën. Dat betekent dat voor het mengen van A (gevaarlijk afval) met B (niet gevaarlijk afval) een vergunning nodig is.
- Het mengen van afvalstoffen met materiaal dat geen afvalstof is, *kan* vergunningplichtig zijn.

Het mengen van bedrijfsafval of gevaarlijk afval voorafgaand aan inzameling of afgifte

Voor bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen *die nog niet zijn ingezameld of afgegeven* gelden afwijkende regels. Dit staan in [paragraaf 3.2.13 van het Bal](#). Deze afwijkende regels gelden alleen als de ontdoener zelf geen andere activiteiten met het afval uitvoert dan mengen, opbulken, opslaan, scheiden, herverpakken of verdichten. Wanneer sprake is van inzamelen of afgifte is uitgewerkt in de [[Leidraad vergunningverlening afvalverwerking](#)] en het [[hoofdstuk gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval](#)]. De afwijkende regels zijn:

- Voor het mengen van afvalstoffen binnen één afvalcategorie geldt geen vergunningplicht, tenzij het gaat om mengen binnen afvalcategorie 10, 11, 110 of 111. De ontdoener mag afvalstoffen van één afvalcategorie meestal dus mengen.
- Afvalcategorieën met hetzelfde nummer, voorzien van aanduiding A en B (bijvoorbeeld 37A en 37B), worden in dit geval wel beschouwd als één afvalcategorie. De ontdoener mag deze afvalstoffen dus ook mengen zonder vergunning.
- Het mengen van afvalstoffen met materiaal dat geen afvalstof is, is vergunningplichtig.
- De ontdoener mag bedrijfsafvalstoffen van verschillende afvalcategorieën op de locatie van productie zonder vergunning mengen in die gevallen dat het CMP het gescheiden houden niet vergt. Het [[hoofdstuk gescheiden houden bedrijfsafval en gevaarlijk afval](#)] beschrijft wanneer het gescheiden houden niet wordt gevergd.

Beslisboom als hulpmiddel

Omdat de regels rond de vergunningplicht voor mengen als ingewikkeld kunnen worden ervaren, is een beslisboom beschikbaar gebaseerd op alle relevante artikelen uit het Bal. Deze [[Beslisboom vergunningplicht mengen](#)] is een hulpmiddel bij het interpreteren van de wetgeving.

Beoordelen van menghandelingen bij vergunningverlening

In artikel 8.9 van het [Besluit kwaliteit leefomgeving](#) (Bkl) staat dat het bevoegd gezag bij het beoordelen van een vergunningaanvraag voor het verwerken van afvalstoffen rekening moet houden met artikel 10.14 Wet milieubeheer (Wm). Op grond van dit artikel moet het bevoegd gezag rekening houden met het CMP.

Wanneer op grond van het Bal een vergunning voor 'mengen' vereist is, beoordeelt het bevoegd gezag de aangevraagde menghandelingen en houdt daarbij rekening met [[paragraaf 4 'toetsingskader voor mengen'](#)] van dit hoofdstuk.

3.3.2 Mengen tot bouwstoffen

Bedrijven kunnen diverse afvalstoffen verwerken tot een bouwstof. Daarvoor kunnen zij de afvalstoffen mengen met andere afvalstoffen of met materialen die geen afvalstoffen zijn. Voor dit mengen tot een bouwstof moeten de bedrijven zich houden aan de regels die gelden voor het mengen van afvalstoffen. Dat betekent dat voor het mengen van afval tot bouwstoffen een vergunning nodig kan zijn, zie de vorige [[paragraaf 3.3.1 'mengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen'](#)].

Daarnaast kunnen bedrijven er vrijwillig voor kiezen om te werken volgens de beoordelingsrichtlijnen (BRL) die in de [Regeling bodemkwaliteit 2022](#) (Rbk2022) staan. In onderstaande BRL's staan ook regels over het mengen van afvalstoffen:

- BRL 2506-2 Recyclinggranulaten;
- BRL 5070 Vooraf vervaardigde betonproducten;
- BRL 9322 Mengsels van cementgebonden minerale reststoffen;
- BRL 9341 Steenachtige substraten;
- BRL 9345 Slakken en slakmengsels voor toepassing in GWW-werken.

Informatiekader - Regels over het toepassen van bouwstoffen

Bij het toepassen van bouwstoffen worden deze op of in de bodem gebracht. Hiervoor gelden algemene regels die staan in paragraaf 3.2.25 en 4.123 van het Bal. Deze regels gelden dus ook voor het toepassen van afvalstoffen als bouwstof (al dan niet via mengen geproduceerd). Op grond van artikel 4.1264 Bal en

artikel 25d, eerste lid, van het Besluit bodemkwaliteit mogen bedrijven alleen bouwstoffen toepassen op of in de bodem die voldoen aan bijlage A van de Rbk2022.

Deze regels hebben overigens alleen betrekking op risico's van uitloging van aanwezige verontreinigingen en dus op het toepassen van bouwstoffen die in contact (kunnen) komen met hemelwater, oppervlaktewater of grondwater. Deze regels gaan dus niet over bouwstoffen die binnen een gebouw worden toegepast, als de bouwstoffen niet in contact komen met hemelwater, oppervlaktewater of grondwater. Daarvoor geldt uitsluitend van toepassing zijnde product- en stoffenwetgeving.

Beoordelen van mengen van afvalstoffen tot bouwstoffen

Voor het mengen van afvalstoffen tot een bouwstof kan op grond van het Bal een vergunning vereist zijn. In dat geval beoordeelt het bevoegd gezag de aangevraagde menghandelingen en houdt hierbij rekening met het toetsingskader [[paragraaf 4.2.7 'mengen en bouwstoffen'](#)] van dit hoofdstuk.

3.3.3 Mengen van afvalwater

Het verwerken van de meeste afvalwaterstromen en baden is gericht op het zuiveren ervan zodat water overblijft dat geloosd mag worden. Bij het vergunnen van het verwerken of zuiveren toetst het bevoegd gezag of de lozing acceptabel is. Dit doet het bevoegd gezag op basis van [wet- en regelgeving, het toepassen van BBT](#) en/of de gevolgen voor het zuiveringstechnische werk en het ontvangende watersysteem ([emissie/immissie-toets](#)). Voor verontreinigingen die worden aangemerkt als ZZS moet worden gestreefd naar een nullozing. Wetgeving die van toepassing is op het zuiveren en lozen, is samengevat op [iplo.nl](#). Het CMP bepaalt niet wat wel en niet geloosd mag worden.

Afvalwater kan een onderdeel zijn van afvalstoffen, zoals olie/water/slibmengsels, of een afvalstof op zichzelf zijn, zoals sterk verontreinigde afvalwaterstromen. Het verwerken van die afvalstoffen moet volgens het beleid van het CMP plaatsvinden (de minimumstandaarden). Het kan zijn dat bij de verwerking volgens de minimumstandaard een waterfractie ontstaat die op basis van de wetgeving of de vergunning niet geloosd mag worden.

Beoordelen van menghandelingen afvalwater

In het [[Afvvalplan afvalwaterstromen](#)] staan concentratiegrenzen voor stoffen, waaronder zeer zorgwekkende stoffen, die bepalen op welke wijze het afvalwater verwerkt moet worden. Het is niet toegestaan om door mengen of verdunnen ervoor te zorgen dat de concentraties onder die grenswaarden komen. Voor andere afvalwaterstromen bevat het CMP geen toetsingskader voor het mengen van waterfracties.

3.4 Mengen tot meststof

Sommige afvalstoffen kunnen, al dan niet na mengen, worden gebruikt bij de productie van een meststof of worden verhandeld als meststof. Voor het verwerken van afvalstoffen tot meststoffen die in de handel mogen worden gebracht vormen de Nederlandse [Meststoffenwet](#) en de [EU-Meststoffenverordening](#) de wettelijke kaders. Het bedrijf moet deze bepalingen betrekken bij het verwerken van afvalstoffen tot meststoffen, inclusief situaties waarin afvalstoffen worden gemengd voor de productie van een meststof. Dat geldt dus ook als een bedrijf afvalstoffen mengt voor verwerking in een vergister met het oog op de productie van een meststof.

Voor het produceren van compost beschrijft de Meststoffenwet niet welke organische afvalstoffen wel of niet mogen worden gemengd tot compost. Daarom bevat dit hoofdstuk een toetsingskader voor het beoordelen van vergunningaanvragen voor het mengen van afvalstoffen tot compost. Voor het overige stelt de Meststoffenwet voldoende regels voor het gebruik van afvalstoffen en reststoffen bij het produceren van meststoffen.

De Meststoffenverordening is het enige geldende wettelijke kader voor EU-bemestingsproducten. Het CMP bevat hiervoor geen aanvullend toetsingskader.

Beoordelen van mengen

Voor het beoordelen van mengen van afvalstoffen en reststoffen tot meststof – met de uitzondering tot compost – bevat het CMP geen toetsingskader omdat de Meststoffenwet daarin altijd bepalend is.

Als op basis van de Omgevingswet een vergunning voor mengen tot compost nodig is, beoordeelt het bevoegd gezag deze aanvraag en houdt hierbij rekening met het toetsingskader [[paragraaf 4.2.8. 'mengen en meststoffen'](#)] van dit hoofdstuk.

3.5 Mengen in het Besluit inzamelen afvalstoffen

Het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) (Bia) bevat diverse voorschriften voor bedrijven die afvalstoffen inzamelen. Zo is er voor inzamelaars een registratieplicht en is voor het inzamelen van een aantal specifieke afvalstoffen een vergunning vereist. De Inspectie leefomgeving en transport (ILT) is voor het Bia het bevoegd gezag. De [[Leidraad vergunningverlening afvalverwerking](#)] beschrijft deze bepalingen uitvoerig. Onderstaande alinea's gaan specifiek over het mengen van afvalstoffen tijdens inzamelactiviteiten.

Tijdens het inzamelen mogen afvalstoffen van verschillende afvalcategorieën niet worden gemengd. Dit staat in artikel 1b van het Bia. Deze bepaling in het Bia is de invulling van artikel 10.54, eerst lid onder b van de Wet milieubeheer. Hierin staat dat het verboden is om gevaarlijke afvalstoffen tijdens het inzamelen of vervoeren daarvan [...] te mengen, daaronder mede begrepen verdunnen, met andere categorieën van afvalstoffen of niet-afvalstoffen. De afvalcategorieën zijn opgenomen in [bijlage II van het Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal). Bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen die behoren tot één afvalcategorie én die door de ontdoeners gescheiden zijn afgegeven aan de inzamelaar, moeten dus afzonderlijk worden ingezameld en mogen niet worden gemengd met afval van een andere categorie.

Het mengen van afval van verschillende afvalcategorieën aan boord van een inzamelmiddel is pas toegestaan als deze activiteit expliciet is vergund in de inzamelvergunning. Omdat alleen een vergunningplicht geldt voor het inzamelen van specifieke gevaarlijke afvalstoffen, kan een inzamelaar alleen voor het mengen van deze afvalstoffen een vergunning tot mengen aanvragen. Voor afvalstoffen waarvoor geen inzamelvergunning kan worden aangevraagd, kan dus ook geen vergunning voor mengen worden verstrekt.

Beoordelen van mengen tijdens inzamelen

Wanneer een bedrijf een vergunning aanvraagt voor 'mengen' tijdens inzamelen, beoordeelt de Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) de aangevraagde menghandelingen en houdt hierbij rekening met het toetsingskader [[paragraaf 4 'toetsingskader voor mengen'](#)] van dit hoofdstuk.

3.6 Mengen en het storten van afvalstoffen

Het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) (Bssa) bevat meerdere voorschriften die betrekking hebben op het gescheiden houden of mengen van afvalstoffen. Voor deze paragraaf zijn de volgende drie van belang:

- Het Bssa bevat acceptatiecriteria per type stortplaats (onder meer gebaseerd op uitloging). Het is verboden om afvalstoffen te verdunnen of te mengen met als doel om zo aan die acceptatiecriteria te voldoen (artikel 8 Bssa).
- Bepaalde afvalstoffen mogen niet op een bepaald type stortplaats worden gestort of gezamenlijk in eenzelfde cel van een stortplaats worden gestort (paragraaf 2 Bssa). Dergelijke verschillende afvalstoffen mogen dus ook niet worden gemengd. Het bevoegd gezag verbindt hiervoor voorschriften aan de vergunning van de stortplaats. Een voorbeeld zijn asbesthoudende afvalstoffen. Deze mogen niet worden gemengd met ander afval. Dat neemt niet weg dat asbesthoudend afval na storten mag worden afgedekt met andere afvalstoffen (zie Bijlage, onderdeel 2, voorschrift 2.1, sub 2c van het Bssa).
- Sommige sterk uitloogbare afvalstoffen moeten worden geïmmobiliseerd tot geconditioneerde afvalstoffen voordat ze gestort mogen/kunnen worden. Dit is nodig om de uitloging van

verontreinigingen uit die afvalstoffen te verminderen. Mengen daartoe is dus toegestaan en gebeurt door of in opdracht van de stortplaats zelf. De stortplaatsexploitant mag deze afvalstoffen overigens uitsluitend op specifieke (compartimenten van bepaalde) stortplaatsen storten. De voorschriften voor het mengen van sterk uitlogbare afvalstoffen en toeslagstoffen staan in hoofdstuk 2 van de [Regeling acceptatie afvalstoffen op stortplaatsen](#).

Beoordelen van mengen van te storten afvalstoffen

Wanneer een bedrijf een vergunning aanvraagt voor mengen van te storten afvalstoffen beoordeelt het bevoegd gezag de aangevraagde menghandelingen en houdt hierbij rekening met het toetsingskader [[paragraaf 4.2.1 'de minimumstandaard en mengen'](#)] en [[paragraaf 4.2.6 'mengen voorafgaand aan of tijdens storten'](#)] van dit hoofdstuk.

3.7 Mengen van POP-houdende afvalstoffen

[Verordening \(EU\) 2019/1021](#) (POP-verordening) verbiedt de productie, het gebruik en het in de handel brengen van stoffen die onder het Verdrag van Stockholm zijn aangemerkt als persistente organische verontreinigende stoffen (POP's). POP's zijn stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid, in het milieu slechts zeer langzaam afbreken en zich ophopen in het menselijk lichaam en organismen in het milieu.

Artikel 7 lid 2 van de POP-verordening bepaalt dat afvalstoffen met POP's, als ze in concentraties voorkomen gelijk aan of hoger dan de grenswaarde uit bijlage IV (verder POP-houdend afval), zodanig moeten worden verwerkt dat ervoor wordt gezorgd dat de POP's daarin worden vernietigd of onomkeerbaar worden omgezet. Het verwerken moet plaatsvinden volgens de in deel 1 van bijlage V voorgeschreven methodes. Daarnaast bepaalt artikel 7 lid 1 van de POP-verordening dat producenten en houders van afvalstoffen 'alle redelijke inspanningen moeten verrichten om, waar mogelijk, verontreiniging van dit afval met in bijlage IV opgenomen POP-stoffen te voorkomen'.

Conclusie ten aanzien van 'mengen'

Uit het bovenstaande volgt dat het mengen van POP-houdend afval met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen slechts in bepaalde situaties is toegestaan. Bijvoorbeeld als mengen bijdraagt aan het (kunnen) verwerken van het afval volgens de POP-verordening of, als het afval waarmee wordt gemengd op dezelfde wijze mag worden verwerkt als het POP-houdend afval.

Beoordelen van mengen van afvalstoffen die POP-stoffen bevatten

Wanneer het bevoegd gezag het mengen van POP-houdend afval toch kan toestaan, is beschreven in [[paragraaf 4.2.5 'mengen van POP-houdende afvalstoffen'](#)] van dit hoofdstuk. Het bevoegd gezag moet bij de beoordeling van dit mengen rekening houden met dat toetsingskader.

3.8 Mengen van afvalstoffen met andere ZZS dan POP

Om te voorkomen dat mengen leidt tot ongewenste verspreiding van ZZS beperkt het CMP het mengen van afvalstoffen met ZZS op de volgende twee manieren:

- Afvalstoffen die ZZS bevatten kunnen gevaarlijke afvalstoffen zijn. Hiervan is in elk geval sprake als carcinogene of mutagene stoffen in een afvalstof aanwezig zijn boven een concentratie van 0,1% (m/m) en voor reprotoxische stoffen in een concentratie van meer dan 0,3% (m/m). Voor het mengen van gevaarlijk afval met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen is een vergunning vereist (zie [[paragraaf 3.3.1 'mengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen'](#)] van dit hoofdstuk). Het toetsingskader [[paragraaf 4.2.2 'mengen van gevaarlijk afval'](#)] van dit hoofdstuk geeft aan wanneer het bevoegd gezag vergunning voor het mengen van gevaarlijke afvalstoffen kan verlenen.
- Afvalstoffen die PBT- of vPvB-stoffen of stoffen van gelijkwaardige zorg bevatten (stoffen die voldoen aan de criteria d, e en f van artikel 57 van REACH – zie onderstaand kader), zijn (zoals ook in [[paragraaf 1.3.1.2 'de begrippen 'bedrijfsafvalstoffen' en 'gevaarlijke afvalstoffen'](#)] reeds aangegeven) vaak geen gevaarlijke afvalstoffen. Voor het beoordelen van het mengen van deze niet-gevaarlijke afvalstoffen bevat [[paragraaf 4.2.4 'mengen van](#)

afvalstoffen die PBT- of zPzB-stoffen of stoffen van 'gelijkwaardige zorg' bevatten] het toetsingskader.

Gevareiseigenschappen van artikel 57 REACH

Stoffen die op grond van artikel 57 REACH worden aangemerkt als zeer zorgwekkende stoffen:

- stoffen die voldoen aan de criteria voor indeling in de gevarenklasse kankerverwekkendheid van categorie 1A of 1B overeenkomstig afdeling 3.6, van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1272/2008;
- stoffen die voldoen aan de criteria voor indeling in de gevarenklasse mutageniteit in geslachtscellen van categorie 1A of 1B overeenkomstig afdeling 3.5, van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1272/2008;
- stoffen die voldoen aan de criteria voor indeling in de gevarenklasse voortplantingstoxiciteit categorie 1A of 1B, schadelijke effecten voor de seksuele functie, de vruchtbaarheid of de ontwikkeling, overeenkomstig afdeling 3.7, van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1272/2008;
- stoffen die volgens de criteria van bijlage XIII persistent, bioaccumulerend en toxisch zijn;
- stoffen die volgens de criteria van bijlage XIII zeer persistent en zeer bioaccumulerend zijn;
- stoffen, zoals die welke hormoonontregelende eigenschappen hebben of die welke persistente, bioaccumulerende en toxische eigenschappen of zeer persistente en zeer bioaccumulerende eigenschappen hebben, die niet aan de criteria onder d) en e) voldoen, ten aanzien waarvan wetenschappelijke aanwijzingen worden gevonden voor waarschijnlijke ernstige gevolgen voor de gezondheid van de mens of voor het milieu die even zorgwekkend zijn als die van de stoffen die onder a) tot en met e) zijn vermeld en die per afzonderlijk geval volgens de procedure van artikel 59 worden vastgesteld.

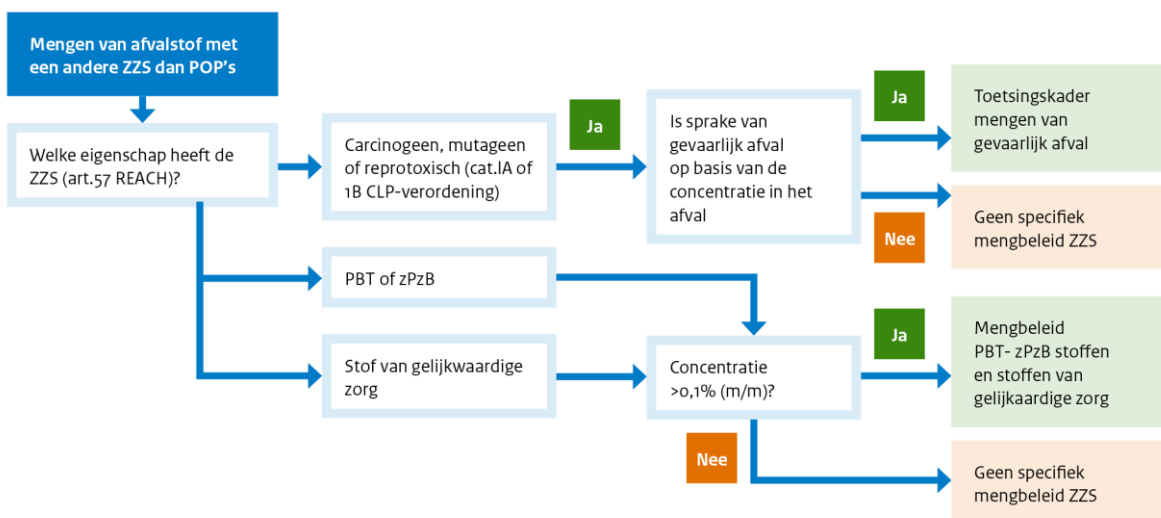
Beoordelen van mengen van afvalstoffen die andere ZZS dan POP's bevatten

In welke gevallen het bevoegd gezag het mengen van afvalstoffen die ZZS bevatten kan vergunnen, is dus beschreven in de volgende toetsingskaders:

- [paragraaf 4.2.2 'mengen van gevaarlijk afval'] voor stoffen die carcinogeen, mutageen of reprotoxisch zijn en in de afvalstof aanwezig zijn boven een concentratie van respectievelijk 0,1%, 0,1% en 0,3% (m/m).
- [paragraaf 4.2.3 'mengen van afvalstoffen die PBT- of zPzB-stoffen of stoffen van gelijkwaardige zorg bevatten'] voor overige ZZS die aanwezig zijn in de afvalstof in een concentratie van meer dan 0,1% (m/m).

Onderstaand figuur 3 is een hulpmiddel waarmee men kan bepalen welk toetsingskader van belang is voor het beoordelen van mengen van afvalstoffen die andere ZZS dan POP's bevatten:

Figuur 3 - Welk toetsingskader is van toepassing op afval met andere ZZS van POP?

3.9 Inhoud van de vergunningaanvraag

In de [paragraaf 3.3 'mengen in de Omgevingswet'] van dit hoofdstuk is beschreven of en wanneer voor mengen van afvalstoffen een vergunning vereist is. Basis voor de beoordeling is de vergunningaanvraag. Bij het beoordelen van deze aanvraag houdt het bevoegd gezag rekening met het CMP en beoordeelt het of sprake is van een doelmatig beheer van afvalstoffen.

De vergunningaanvraag moet een duidelijke beschrijving bevatten van welke afvalstoffen met welk doel worden gemengd. Uit de beschrijving moet blijken of aan de voorwaarden van het toetsingskader van paragraaf 1.4 wordt voldaan. Of het mengen kan worden toegestaan, is namelijk afhankelijk van de verdere verwerking van het mengsel door het bedrijf of door een volgende verwerker. Het mengen kan onderdeel zijn van de verwerking die aan de minimumstandaard moet voldoen. Mengen kan ook een voorbereiding zijn.

Alleen met bovenstaande informatie kan het bevoegd gezag de aanvraag toetsen aan de minimumstandaarden van de te mengen afvalstoffen en aan onderstaande toetsingskaders en kan het beoordelen of een vergunning voor mengen kan worden verleend.

4. Toetsingskaders CMP

De vorige paragraaf 'Beleid en wetgeving' bevat een toelichting op de wettelijke bepalingen rond mengen voor diverse afvalstoffen, verontreinigingen en situaties. Als op grond van het [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal) of het [Besluit inzamelen afvalstoffen](#) (Bia) een vergunning is vereist voor het mengen van afvalstoffen, moet het bevoegd gezag bij de beoordeling rekening houden met onderstaande toetsingskaders voor mengen.

4.1 Definitie van mengen

In [paragraaf 3.1 'belangrijke begrippen'] van dit hoofdstuk staat dat een wettelijke definitie voor 'mengen' ontbreekt, terwijl een juiste beoordeling of sprake is van mengen van belang is om te bepalen of een bedrijf voor deze activiteit een vergunning nodig heeft. Onderhavige paragraaf beschrijft welke invulling het CMP geeft aan het begrip 'mengen'.

Het CMP definieert het begrip 'mengen van afvalstoffen' als volgt:

Mengen is het samenvoegen van afvalstoffen met andere afvalstoffen die qua aard, samenstelling of concentraties aan aanwezige componenten niet met elkaar vergelijkbaar zijn. Mengen is ook het samenvoegen van afvalstoffen met stoffen of materialen die geen afvalstoffen zijn.

Deze definitie en de toelichting bij artikel 39 van het Bal geven aan dat mengen een breed begrip is en zich niet beperkt tot het samenvoegen van afvalstoffen van verschillende afvalcategorieën. Ook binnen één afvalcategorie kan sprake zijn van mengen als de afvalstoffen verschillen in aard, samenstelling of concentratie. Om dat te illustreren staan hieronder een aantal voorbeelden van mengen binnen één afvalcategorie:

- het samenvoegen van spaanplaat met geveerd B-hout (afvalcategorie 19);
- het samenvoegen van PAK-arm betonpuin met metselwerkpuin (afvalcategorie 55);
- het samenvoegen van lege, niet-gereinigde verpakkingen van verf met lege, niet-gereinigde verpakkingen van lijm (afvalcategorie 33).

Mengen of gezamenlijke opslag?

Bij sommige categorieën afvalstoffen wordt het samenvoegen van afvalstoffen, ondanks dat ze verschillen in aard, samenstelling of concentraties aan verontreiniging niet als mengen beschouwd. Het gaat om grote niet-gevaarlijk afvalstoffen die bij elkaar geplaatst worden in een zelfde opslagvoorziening zonder dat ze 'gemengd' worden. Ze blijven heel en als losse elementen of voorwerpen hanteerbaar. Deze afvalstoffen worden bij het verwerken uit de opslagvoorziening gehaald om vervolgens op gepaste wijze verwerkt te worden (zie voorbeelden).

Voorbeelden waar gezamenlijke opslag niet als mengen wordt beoordeeld:

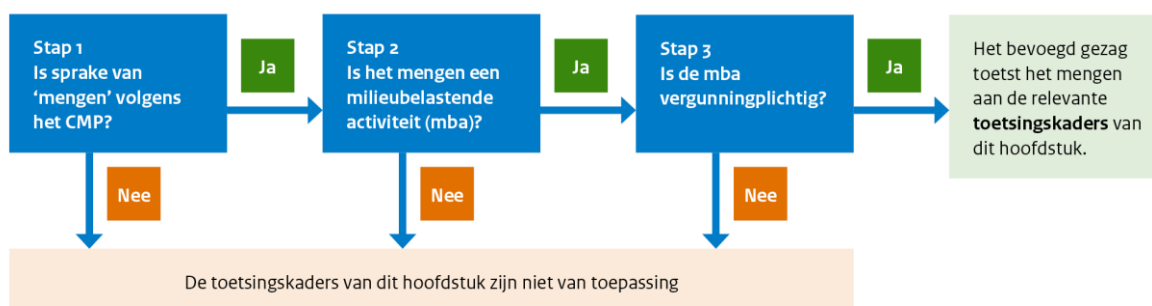
- Matrassen die van samenstelling verschillen maar samen worden opgeslagen;

- Grote elektrische apparaten die 'heel' in een container worden opgeslagen (bv. koelkasten en televisies);
- Gasflessen en brandblussers die afvalstoffen zijn;
- Autobatterijen en grote accu's van diverse samenstelling (niet knoopcelbatterijen en alkalinebatterijen, dat is mengen);
- Balen kunststof en balen papier in een zelfde opslagvoorziening.

Relatie tot de verdere toetsingskaders van dit hoofdstuk

Als op basis van bovenstaande is vastgesteld dat sprake is van mengen én het mengen vergunningplichtig is, dan toetst het bevoegd gezag het mengen aan de overige toetsingskaders van dit hoofdstuk.

Figuur 4 - Gebruik van de toetsingskaders van dit hoofdstuk

4.2 Beoordelen van een menghandeling

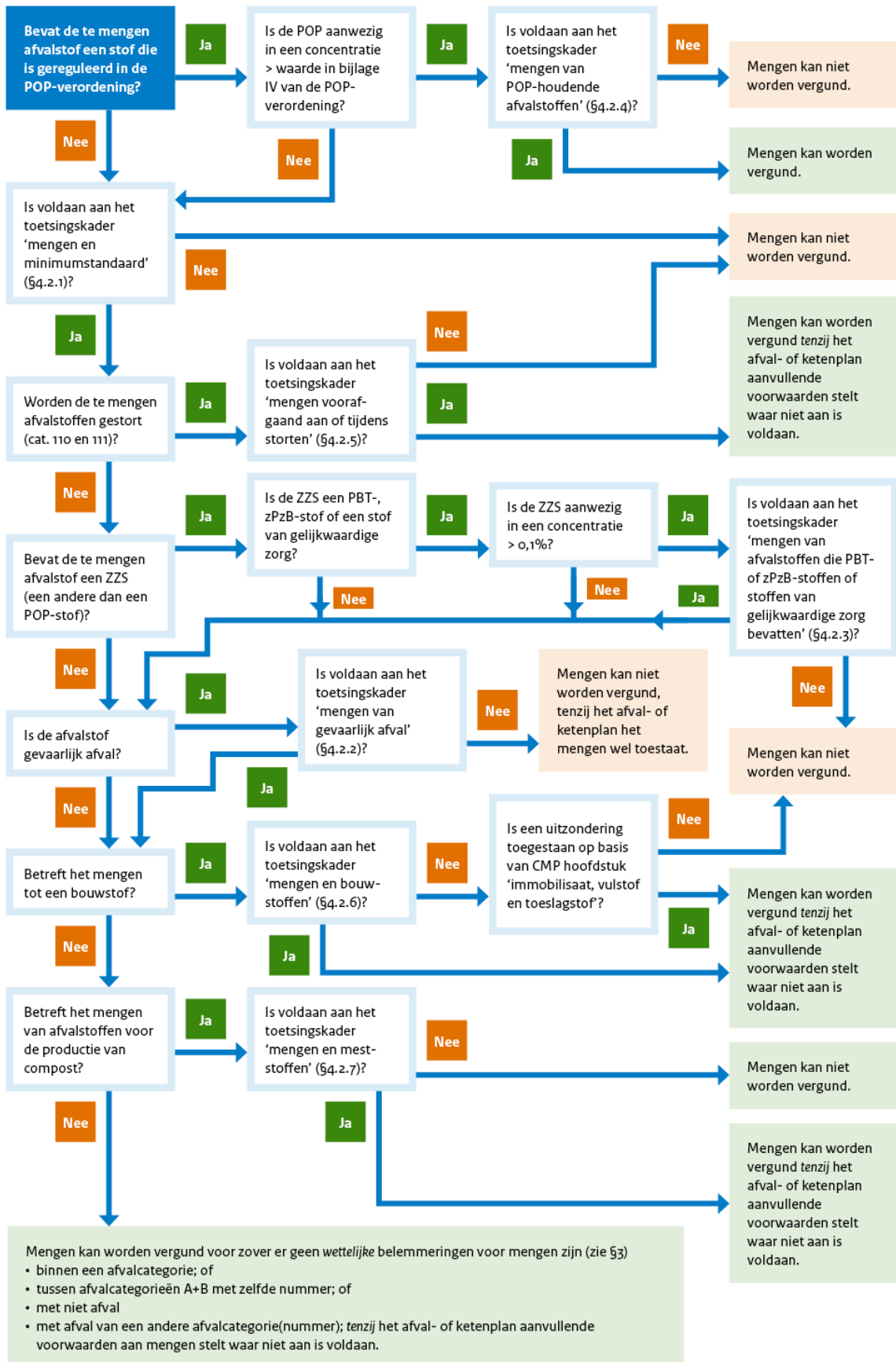
Deze paragraaf bevat verschillende toetsingskaders waarmee het bevoegd gezag rekening moet houden om te beoordelen of bij een menghandeling sprake is van doelmatig afvalbeheer. Achtereenvolgens zijn de volgende toetsingskaders te vinden:

- de minimumstandaard en mengen ([paragraaf 4.2.1]);
- de afvalcategorieën en mengen ([paragraaf 4.2.1]);
- mengen van gevaarlijk afval ([paragraaf 4.2.2]);
- mengen van afvalstoffen die PBT- of zPzB-stoffen of stoffen van 'gelijkwaardige zorg' bevatten ([paragraaf 4.2.3]);
- mengen van POP-houdende afvalstoffen ([paragraaf 4.2.4]);
- mengen voorafgaand of tijdens storten ([paragraaf 4.2.5]);
- mengen en bouwstoffen ([paragraaf 4.2.6]);
- mengen en meststoffen ([paragraaf 4.2.7]).

Alle relevante toetsingskaders betrekken

Het kan zijn dat bij een aanvraag voor het mengen van afvalstoffen meerdere toetsingskaders van toepassing zijn. Is dat het geval? Dan moeten alle relevante kaders worden betrokken bij de beoordeling of sprake is van doelmatig afvalbeheer. Hoe de volgtijdelijkheid is en welke toetsingskaders relevant zijn is weergegeven in onderstaande figuur. Soms is één toetsingskader voldoende, soms zijn meerdere relevant. Dit schema moet voor alle te mengen afvalstoffen worden doorlopen zodat alle relevant toetsingskaders zijn betrokken bij de beoordeling.

Figuur 5 – Volgtijdelijkheid en relevantie van de verschillende toetsingskaders

Sturingsvoorschriften

Als het bedrijf dat het afval mengt slechts een voorbewerking uitvoert, moet het bevoegd gezag sturingsvoorschriften aan de vergunning verbinden om te waarborgen dat de verwerking aan de minimumstandaard en/of het mengbeleid voldoet. Het gebruik van sturingsvoorschriften wordt uitgelegd in paragraaf 2.4.2 'de minimumstandaard bestaat uit meerdere stappen' van de [[Leidraad gebruik minimumstandaard](#)].

Mengvoorschriften in de afval- en ketenplannen

Sommige afval- en ketenplannen wijken af van dit toetsingskader. Of en wanneer dit van toepassing is, is beschreven in de paragraaf 'vergunning van mengen' van deze plannen. Van afwijken kan sprake zijn als het gaat om afvalstoffen die qua aard, samenstelling of aanwezige componenten erg van elkaar verschillen én voor deze verschillende afvalstoffen andere verwerkingsroutes gelden. Het bevoegd gezag moet bij de beoordeling of het mengen doelmatig is zowel de algemene kaders uit onderstaande paragrafen als de specifieke kaders van de afval- en ketenplannen betrekken.

4.2.1 De minimumstandaard en mengen (basis)

Het bevoegd gezag houdt altijd rekening met de minimumstandaard bij het beoordelen of een menghandeling doelmatig is:

Mengen van afvalstoffen is niet toegestaan, als door het mengen een of meerdere van de te mengen afvalstoffen niet conform de daarvoor geldende minimumstandaard worden verwerkt.

Betekenis van dit toetsingskader

- Als mengen ertoe leidt dat één of meerdere afvalstoffen laagwaardiger gaat of moet worden verwerkt dan de minimumstandaard voor die afvalstof voorschrijft, is mengen niet toegestaan.
- Als de minimumstandaard voorschrijft dat een afvalstof vanwege de aanwezigheid van bepaalde verontreinigingen verplicht moet worden verwijderd én nuttige toepassing niet is toegestaan, dan mag ook mengen niet leiden tot nuttige toepassing.
- Als één van de te mengen afvalstoffen geen minimumstandaard heeft, dan moet rekening gehouden worden met de wijze waarop deze afvalstof volgens de afvalhiërarchie verwerkt zou moeten worden om te bepalen of mengen kan worden toegestaan.

Mengen van afvalstoffen met geconcentreerde vervuiling

Een voorbeeld van het beoordelen van een menghandeling aan de hand van de minimumstandaard is het mengen van afvalstoffen met geconcentreerde vervuiling. Het is niet doelmatig om afvalstoffen die het resultaat zijn van het concentreren van vervuiling te mengen tot een toe te passen materiaal. Via het opnieuw toepassen zouden de verontreinigingen die in dit materiaal bewust geconcentreerd zijn namelijk weer worden verspreid. De enige uitzondering is nuttige toepassing in zoutcavernes (buitenland). Omdat die cavernes een natuurlijke barrière hebben, wordt verspreiding van aanwezige verontreinigingen voorkomen.

Het is wel doelmatig om uit deze afvalstoffen metalen terug te winnen ten behoeve van recycling. Voorwaarde daarbij is dat alsnog achterblijvende toxische zware metalen niet alsnog via het overblijvende residu diffuus verspreiden of worden verdeeld over een substantieel groter volume.

De minimumstandaard van het [[Afvalplan residuen](#)] heeft betrekking op afvalstoffen met geconcentreerde vervuiling. Concreet betreft dit residu van extractief reinigen (van bijvoorbeeld grond, zeezand, PAK-rijk steenachtig materiaal of baggerspecie), ONO-filterkoek, residu van het opwerken van AVI-bodemas en rookgasreinigingsresidu.

Relatie met de afvalcategorieën

Bij het indelen van de afvalcategorieën van [bijlage II van het Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal) is rekening gehouden met de minimumstandaarden: afvalstoffen die dezelfde minimumstandaard hebben, vallen onder één afvalcategorie. Dit kan een categorie zijn met alleen een nummer (bijvoorbeeld categorie 1) of een nummer met een letter (bijvoorbeeld categorie 37B). Het feit dat de minimumstandaard de basis is geweest voor deze categorie-indeling betekent dat het bevoegd gezag *in beginsel* een vergunning mag verlenen voor het

mengen van afvalstoffen die tot dezelfde afvalcategorie behoren, tenzij het betreffende afval- of ketenplan specifiek voor mengen afwijkende bepalingen bevat.

Voorbeelden mengen binnen één afvalcategorie

- Procesafhankelijk industrieel afval valt onder categorie 10 of categorie 11 maar kan heel divers zijn van aard. Dit afval heeft als minimumstandaard 'recycling'. Dat betekent alleen niet dat ze ook op dezelfde wijze verwerkt worden. Daarom moet het bevoegd gezag altijd beoordelen of het mengen kan worden vergund op basis van de specifieke verwerking voor die afvalstoffen. In het [[Afvalplan procesafhankelijk industrieel afval](#)] is een specifiek toetsingskader opgenomen.
- Afvalstoffen die gestort mogen worden volgens hun minimumstandaard vallen onder de categorie 110 of 111. Alleen mag dat storten niet altijd op eenzelfde stortplaats of in dezelfde stortcel. Daarom heeft het CMP een specifiek toetsingskader [[paragraaf 4.2.5 'mengen voorafgaand aan of tijdens storten'](#)] voor het beoordelen van het mengen.
- Afvalstoffen van eenzelfde afvalcategorie waarbij soms sprake is van verontreiniging met POP's mogen niet altijd gemengd worden. Hoewel het afval tot dezelfde afvalcategorie behoort moet het bevoegd gezag het mengen ook beoordelen aan de hand van [[paragraaf 4.2.4 'mengen van POP-houdende afvalstoffen'](#)].
- Voor afvalstoffen waarvoor het afval- of ketenplan aanvullend mengbeleid bevat, kan het bevoegd gezag het mengen binnen één afvalcategorie niet zondermeer vergunnen. Het bevoegd gezag houdt in dat geval rekening met het specifieke toetsingskader van dat plan.

Omdat op basis van Europese regelgeving én het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) het mengen van categorieën gevaarlijk afval met ander afval of met niet-afval vergunningplichtig is, is een groot aantal afvalcategorieën onderverdeeld in een A-variant (gevaarlijk afval) en een B-variant (niet-gevaarlijk afval). Dit zijn twee *afzonderlijke* afvalcategorieën en voor het mengen ervan is een vergunning vereist. Beleidsmatig is er echter *in beginsel* geen bezwaar tegen het mengen van afvalstoffen van deze categorieën onderling (A en B), omdat dezelfde minimumstandaard van toepassing is tenzij het betreffende afval- of ketenplan specifiek voor mengen van de A- met de B-categorie afwijkende bepalingen bevat.

Voorbeelden mengen tussen afvalcategorieën

- Als een afvalstof onder een A-categorie (gevaarlijk afval) valt omdat sprake is van gevaarlijk afval vanwege het gehalte van een POP, kan mengen met afval van de B-categorie niet zondermeer vergund worden, ook al heeft dat afval dezelfde minimumstandaard. Het bevoegd gezag moet het mengen dan ook beoordelen aan de hand van [[paragraaf 4.2.4 'mengen van POP-houdende afvalstoffen'](#)].
- Voor andere afvalstoffen waarvoor het afval- of ketenplan aanvullend mengbeleid bevat, kan het bevoegd gezag het mengen van A en B van een afvalcategorie met hetzelfde nummer evenmin zondermeer vergunnen. Het bevoegd gezag houdt in dat geval eveneens rekening met het specifieke toetsingskader van dat plan.

4.2.2 Mengen van gevaarlijk afval

Het mengen van gevaarlijk afval met ander gevaarlijk afval, met niet-gevaarlijk afval of met materialen die geen afvalstoffen zijn, is altijd vergunningplichtig, (zie [[paragraaf 3.3.1 'mengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke stoffen'](#)] van dit hoofdstuk). Het bevoegd gezag toetst bij het beoordelen van het mengen van gevaarlijke afvalstoffen aan onderstaand toetsingskader.

Het mengen van gevaarlijke afvalstoffen is doelmatig als voldaan is aan minimaal één van onderstaande drie bepalingen:

1. *Bij het verwerken van de afvalstof worden de aanwezige gevaarlijke stoffen afgebroken of afgescheiden uit de afvalstof (in een mate waardoor de resterende concentratie onder de grens voor gevaarlijk afval ligt). Aan deze voorwaarde wordt ook voldaan als de minimumstandaard van de afvalstof storten of verbranden is en hoogwaardiger verwerken niet is toegestaan. Of als de minimumstandaard een voorbewerking is die leidt tot verbranden of storten van de gevaarlijke stoffen.*
2. *Het gaat om het mengen van gevaarlijk afval binnen één afvalcategorie (zie ook [[paragraaf 4.2.1 'de minimumstandaard en mengen \(basis\)'](#)] van dit hoofdstuk) én het afval/ketenplan stelt geen beperkingen aan dit mengen.*
3. *Het gaat om mengen van gevaarlijk afval (A-variant) met niet-gevaarlijk afval (B-variant) van een afvalcategorie (zelfde afvalcategorienummer) én het afval/ketenplan stelt geen beperkingen aan dit mengen.*

4.2.3 Mengen van afvalstoffen die PBT- of zPzB-stoffen of stoffen van 'gelijkwaardige zorg' bevatten

Afval dat PBT-stoffen, zPzB-stoffen of stoffen van gelijkwaardige zorg bevat, is in de Eural soms wel en soms niet ingedeeld als gevaarlijk afval (zie het infokader van [\[paragraaf 3.3.1 'mengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen'\]](#) van dit hoofdstuk).

Het toetsingskader voor het mengen van afvalstoffen met PBT-, zPzB-stoffen en stoffen van gelijkwaardige zorg is het volgende:

- Als de afvalstof is ingedeeld als een gevaarlijke afvalstof toetst het bevoegd gezag het mengen aan het toetsingskader voor [\[mengen van gevaarlijk afval\]](#).
- Als de afvalstof niet ingedeeld is als een gevaarlijke afvalstof toetst het bevoegd gezag het mengen ook aan het toetsingskader voor [\[mengen van gevaarlijk afval\]](#) als een PBT- of zPzB - stof of stof van gelijkwaardige zorg in een concentratie van 0,1% (m/m) of hoger in het afval voorkomen.
- Als de afvalstof niet ingedeeld is als een gevaarlijke afvalstof en PBT- en zPzB-stoffen en stoffen van gelijkwaardige zorg komen niet voor in een concentratie van 0,1% (m/m) of hoger, toetst het bevoegd gezag het mengen aan de toetsingskaders [\[de minimumstandaard en mengen \(basis mengbeleid\)\]](#) en andere relevante toetsingskaders (zie figuur 5).

De waarde 0,1% (m/m) is mede gebaseerd op het rapport 'Concentratiegrenswaarde voor ZZS in afval – update 2023', Briefrapport 2023-0431, (RIVM, 2023) en vindt zijn oorsprong in de CLP-verordening. Zie voor meer informatie het infokader in de paragraaf [\[3.3.1 'mengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen'\]](#) van dit hoofdstuk. Dat de gevolgen van PBT-, vPvB- en stoffen van gelijkwaardige zorg op lange termijn onvoorspelbaar en onomkeerbaar zijn, is een rechtvaardiging voor het beleid om het mengen van afvalstoffen die deze ZZS bevatten boven een concentratie van 0,1% te toetsen conform het mengen van gevaarlijke afvalstoffen.

4.2.4 Mengen van POP-houdende afvalstoffen

De regels voor het verwerken van POP-houdende afvalstoffen staan beschreven in [\[paragraaf 3.7 'mengen van POP-houdende afvalstoffen'\]](#) van dit hoofdstuk. De POP-verordening geeft ruimte om het mengen van deze afvalstoffen in een aantal situaties te vergunnen.

Het mengen van POP-houdende afvalstoffen is doelmatig in de volgende gevallen:

1. *Het mengen met andere afvalstoffen of met materialen die geen afvalstoffen zijn heeft als doel het verwerken van het POP-houdend afval volgens de voorschriften van deel 1 van bijlage V van de POP-verordening mogelijk te maken; en*
2. *Na het mengen wordt het POP-houdend afval volgens de voorgeschreven verwerkingsmethoden van bijlage V van de POP-verordening verwerkt.*

4.2.5 Mengen voorafgaand aan of tijdens storten

Extra aandacht behoeft mengen van afvalstoffen die volgens hun minimumstandaard gestort mogen worden. Deze afvalstoffen vallen onder de afvalcategorieën 110 en 111 van bijlage II van het Bal.

Het mengen van een te storten afvalstof met een andere te storten afvalstof is doelmatig als vaststaat – eventueel na bemonstering en analyse – dat de afvalstoffen op eenzelfde type stortplaats en op eenzelfde wijze mogen worden gestort.

Afvalstoffen die op grond van [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) niet gezamenlijk in eenzelfde stortcel van een stortplaats mogen worden gestort, mogen ook niet worden gemengd. Daarnaast moet worden voldaan aan de direct werkende voorschriften van het Bssa (met name artikel 8 Bssa) en hoofdstuk 2 van de [Regeling acceptatie afvalstoffen op stortplaatsen](#) (zie ook [\[paragraaf 3.6 'mengen en het storten van afvalstoffen'\]](#) van dit hoofdstuk). Om te borgen dat bedrijven eerder in de keten ook voldoen aan deze bepalingen, moeten zij in hun administratie vastleggen de gemengde afvalstoffen, hun bestemming en de beoordeling op bovenstaande bepalingen.

4.2.6 Mengen en bouwstoffen

De regels voor het mengen tot bouwstoffen staan beschreven in [paragraaf 3.3.2 'mengen tot bouwstoffen'] van dit hoofdstuk. Bedrijven kunnen afvalstoffen gebruiken bij de productie van een bouwstof. Daarbij kunnen afvalstoffen met andere afvalstoffen, andere bouwstoffen of primaire materialen worden gemengd. Dat geldt ook voor bouwstoffen die in pandig worden gebruikt.

In afvalstoffen kunnen verontreinigingen voorkomen. Voor het beoordelen of het mengen van afval tot een bouwstof doelmatig is, houdt het bevoegd gezag rekening met de volgende uitgangspunten:

1. *Afvalstoffen die op zichzelf niet voldoen aan de kwaliteitseisen van het [Regeling bodemkwaliteit 2022](#) (Rbk2022), mogen niet worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen om zo alsnog aan die eisen voor bouwstoffen die in contact kunnen komen met hemelwater, oppervlaktewater of grondwater te voldoen. Daarbij moet niet alleen worden gekeken naar de stoffen uit bijlage A van de Rbk2022, maar ook naar (niet genormeerde) stoffen die op grond van vooronderzoek in de bouwstoffen aanwezig kunnen zijn.*

Informatiekader - Niet-genormeerde stoffen

Blijkt uit de voorinformatie over (de productie of herkomst) van een bouwstof dat er stoffen in zitten die niet zijn genormeerd in bijlage A van de Regeling bodemkwaliteit? Dan spreken we van 'niet-genormeerde stoffen'. De onderzoeker moet deze stoffen meenemen in het onderzoek en vermelden op de milieuverklaring. Toetsen aan de kwaliteitseisen uit bijlage A van de Rbk2022 is dan niet mogelijk. Voor deze niet-genormeerde stoffen geldt dat diegene die de bouwstof toepast invulling moet geven aan de zorgplicht.

Meer informatie staat op de website van het [Informatiepunt Leefomgeving](#) op de pagina Hergebruik bouwstoffen, grond en baggerspecie.

2. *Hoewel de kwaliteitseisen van het Rbk2022 wettelijk gezien alleen gelden voor bouwstoffen die in contact komen met hemelwater, oppervlaktewater of grondwater, hanteert het CMP uitgangspunt 1 ook voor mengen tot bouwstoffen, zoals bakstenen, die in pandig worden gebruikt. De reden is dat bij het slopen en recycling geen onderscheid tussen deze bouwstoffen wordt gemaakt en deze vaak gezamenlijk verwerkt worden tot nieuwe toepassingen. Uitzondering zijn afgedankte bouwmaterialen die altijd in pandig worden gebruikt en als product ook al niet voldoen aan deze kwaliteitseisen, zoals gips (die bovendien bij sloop ook gescheiden moeten worden gehouden).*
3. *Het mengen tot bouwstoffen (alle) is alleen toegestaan als daar vanwege andere wetgeving en/of het beleid geen bezwaren tegen zijn. Dat geldt voor de menghandel zelf, maar ook moet duidelijk zijn dat gevormde producten aan de regels van productwetgeving voldoen. Daarbij kan gedacht worden aan direct werkende regels en het beleid voor het verwerken van afvalstoffen met asbest, kwik, POP's en andere ZZS.*

Uitzonderingen op dit toetsingskader

Het CMP bevat ook beleid voor het gebruik van afvalstoffen als of in immobilisaten, vulstoffen of toeslagstof voor de productie van bouwstoffen. Hier kunnen bepaalde afvalstoffen onder voorwaarden voor worden gebruikt – en dus gemengd – die zelf niet voldoen aan de kwaliteitseisen van het Rbk2022. Deze uitzonderingen moeten voldoen aan de bepalingen uit [hoofdstuk immobilisaat, vulstof of toeslagmateriaal].

4.2.7 Mengen en meststoffen

De vergunningverlener kan het mengen van afvalstoffen tot meststoffen, met uitzondering van compost, toestaan als dit is toegestaan op grond van de Meststoffenwet. Ook is het mengen van afvalstoffen tot meststoffen toegestaan als dit past binnen de Meststoffenverordening. Dit is uitgelegd in [paragraaf 3.4 'mengen tot meststof'] van dit hoofdstuk.

Mengen tot compost

Het CMP vult bovenstaande aan voor het mengen van afvalstoffen tot specifiek compost:

Uitsluitend de volgende afvalstoffen mogen worden verwerkt in een composteerinstallatie en dus ook worden gemengd voorafgaand aan het composteerproces:

- bioafval,
- groenafval,
- digestaat van de vergisting van gescheiden ingezamelde biologisch afbreekbare afvalstoffen, niet zijnde dierlijke mest.

5. Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Op dit moment worden er geen ontwikkelingen voorzien die kunnen leiden tot wijzigingen in de toetsingskaders van dit hoofdstuk.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [hoofdstuk wat is het CMP](#).

6. Hulpmiddelen en meer informatie

6.1 Hulpmiddelen

- [\[Beslisboom vergunningplicht mengen\]](#) helpt bedrijven en bevoegde gezagen om te bepalen of het mengen van afvalstoffen een vergunningplichtige activiteit is. Deze beslisboom is opgesteld op basis van de wettelijke artikelen uit het Besluit activiteiten leefomgeving.
- [\[Factsheet gevaarlijk afval\]](#) geeft een overzicht van wat gevaarlijk afval is en wat dit betekent voor het inzamelen en verwerken van de afvalstoffen.

6.2 Bronvermelding

- RIVM (2024). [Concentatiegrenswaarde voor ZZS in afval – update 2023](#).